

La cessió de drets d'ús d'aigua

Eduard Maluquer
Fundació Agrícola Catalana

IV Jornada de l'Aigua al Baix Ter

“La gestió col·lectiva de les aigües subterrànies: les comunitats d'usuaris”

IRTA Mas Badia, La Tallada d'Empordà, 10 de novembre de 2010

- Fundació privada (30è aniversari)
- Dr. Joan Oró i Florensa
- Daniel Pagès i Raventós
- Patronat
  - Col·legi de Veterinaris de Barcelona
  - Col·legi Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya
  - Col·legi Enginyers Agrònoms de Catalunya

IV Jornada de l'Aigua al Baix Ter
La gestió col·lectiva de les aigües subterrànies:
les comunitats d'usuaris
IRTA Mas Badia, La Tallada d'Empordà, 10 novembre 2010

Continguts

- ✓ Introducció
- ✓ Legislació
- ✓ Definició Cessió de Drets d'Ús d'Aigua ("Mercat d'Aigua")
- ✓ Aspectes pràctics
- ✓ Centres d'Intercanvi de Drets d'Ús ("Banc d'Aigua")
- ✓ Premsa
- ✓ Conclusions

IV Jornada de l'Aigua al Baix Ter
La gestió col·lectiva de les aigües subterrànies:
les comunitats d'usuaris
IRTA Mas Badia, La Tallada d'Empordà, 10 novembre 2010

✓ Introducció

- Augment dels usos de l'aigua
- Augment de la població
- Major pressió sobre l'ús de l'aigua per part de l'agricultura

- Agricultura:
  - El reg cada cop és més eficient
  - Les infraestructures hidràuliques per a regadiu s'estan modernitzant

- Canvis en la forma d'afrontar les noves demandes d'aigua
  - Tradicionalment: augment de l'emmagatzematge
  - Actualment:
    - Nous orígens: aigües regenerades, dessalinització.
    - Introducció de mecanismes millora en la gestió de l'aigua

✓ Legislació

Llei 46/1999, introducció de la figura dels Contractes de Cessió de Drets a l'Ús Privatiu de l'Aigua

RD-Leg 1/2001, Text Refós de la Llei d'Aigües

RD 606/2003, modificació Domini Públic Hidràulic

RD-Llei 15/2005, ampliació de casos de Cessió de Drets

✓ Definició

- “Mercats d’Aigua”
- Arrendament temporal del dret d’ús d’aigua entre concessionaris (aigües superficials o subterrànies).
- Es manté la titularitat del dret (no és una *transmissió del dret*).
- A un ús igual o superior segons l’ordre del Pla Hidrològic de la Conca o Llei Aigües:
  1. **Abastament població**
  2. **Agrícola i regadiu**
  3. Elèctrica
  4. Industrial ...
- Volum anual cedit no pot ser superior al volum realment usat.

Objectius

- Re assignar els usos a aquells de major valor.
- Augment de l’eficiència.
- Millora de les infraestructures.

✓ Aspectes pràctics

Infraestructures

Existents

Privada: acord lliure

Pública: sol·licitud Adm. Hidràulica i fixació d'un preu

Nova creació: sol·licitud + document tècnic (4 mesos)

Formalització

- Informar a l'organisme de conca i a la comunitat d'usuaris en els següents 15 dies a la firma mitjançant còpia del contracte.
- En el contracte cal indicar les parcel·les que es deixaran de regar, i les parcel·les que reben la dotació.
- Autorització expressa: 1 mes per a la mateixa conca i 2 mesos per la resta de casos. Condició prèvia necessària.
- Inscripció en el Registre d'Aigües.
- Informe Dept. Sanitat si les Aigües són per a ús de boca.
- Noves infraestructures: document tècnic detallat.

Limitacions

- **Actors:** entre concessionaris de drets. No poden accedir-ne de nous.
- **Infraestructures:** les cessions podrien ser entre conques, però les infraestructures per fer-ho són insuficients.
- **Transferència:** reglamentació bàsica per a un sistema de,
  - mercat de futurs i
  - arrendament en forma d'inversions de millora infraestructures

✓ Centres d'Intercanvi de Drets d'Ús

- Són els “Bancs d'Aigua”
- Constitució a proposta del MARM > acord consell Ministres
- Cessió del dret temporal o permanentment
- Voluntari
- Compensació fixada per l'Administració per ambdues parts
- Quan:
  - * Mecanisme per casos excepcionals d'escassetat
  - * Redistribució dels usos (interès general)

✓ Premsa

Lunes, 30 de Enero de 2006

Agricultores de Murcia y Madrid activan el primer *banco* de agua, a 19 céntimos el metro cúbico

El próximo verano no se verán maizales por las riberas del Tajo en Estremera (Madrid). La comunidad de regantes ha decidido abandonar este cultivo subvencionado, porque le sale más rentable vender el agua a los agricultores de Murcia. Con esta transacción, que podrá ser operativa dentro de 15 días, se estrena el primer banco de agua en España, en el que los compradores intercambiarán este recurso por 0,19 euros el metro cúbico.

El País, 30/01/2006

Martes, 31 de Enero de 2006

A la espera de que otras comunidades vendan su agua

Saturnino Sánchez Terciado, presidente de la comunidad de regantes de Estremera, declaró a este diario que posiblemente otros agricultores pueden animarse a vender sus derechos de agua tras el primer acuerdo alcanzado con los regantes murcianos y alicantinos agrupados en el Sindicato Central. Estremera, a 65 kilómetros de Madrid, es una localidad de poco más de mil habitantes. Su comunidad de regantes agrupa a 900 comuneros de la zona altaneros de la zona del Alto Tajo.

Este año transferirá al Sindicato Central su asignación anual de 30,9 hectómetros. Las pérdidas por el transporte, del 10 por ciento, serán asumidas al 50 por ciento por ambas partes. Sánchez explicó que fue Medio Ambiente quien puso en contacto a los regantes madrileños y murcianos. «Hemos accedido porque estamos reformando nuestra zona regable, con diversas obras de modernización muy necesarias.

IV Jornada de l'Aigua al Baix Ter
La gestió col·lectiva de les aigües subterrànies:
les comunitats d'usuaris

IRTA Mas Badia, La Tallada d'Empordà, 10 novembre 2010

✓ Conclusions

- La cessió de drets és un instrument que pot ajudar a l'agricultura a ser encara més eficient i productiva.
- Cal seguir defensant l'ús de l'aigua en l'agricultura.
- Cal seguir fent pedagogia: la producció d'aliments és necessària
- Cal augmentar i millorar les infraestructures hidràuliques de Catalunya.

Gràcies per la vostra atenció
www.fundacioagricola.cat

IV Jornada de l'Aigua al Baix Ter
La gestió col·lectiva de les aigües subterrànies:
les comunitats d'usuaris
IRTA Mas Badia, La Tallada d'Empordà, 10 novembre 2010